

el cita Madoz, a l'art. *Navès. Enci. Cat.*: antiga quadra de Navès, 588 alt. entre Sorba i Gargallà.

MENC. ANT. C. l'any 1200: «En Beraldes de *Viladondeny*», en el Capbr. de Besora, vaig veure còpia a l'Arxiu de, Solsona lín. 79-80. C. 1687 junt amb un nom de La Molsosa un altre de Pinell: «Raymundum Canals, loci de *Vilandeney*, suffraganeae eccl. parrochiales de *Pegaroles* ---» (p.p. Baraut, monogr. d'*El Miracle*, p. 280, que posa la mateixa grafia en el títol).

ETIM. Hi veuríem, doncs, algun cpt. d'ARDUENNA? (> *Ardenya*, veg. aquest article). No fóra fàcil combinar-ho: no d'un infinitiu en -ENNAE: en la nostra top. hi ha rastre de genitius en -i i en -IS però no de mots en -A; rebuscat postular VILLARE *ARDUENNIUM (i haplogia), cal deixar-ho córrer perquè ni així no explicariem la *nd* de les altres fonts; més versemblant seria sospitar que sigui errònia la forma llegida en aquest treball juvenil de Baraut.

Les altres dues formes es poden explicar partint d'un NP DIGNUS; d'aquí ve un lloc occità *Les Denians* [*Le Denias* a. 1556] Skok § 488 (mentre que fa venir el prov. *Dimba* d'un celt. DĪN-), junt amb diversos NLL en -ACUM; ço que no ens convindria perquè el nostre no pot venir de I. La variant antiga *Viladondeny* suposa VILLA DOMNI DIGNI(I); *Vilandeney* presenta DOMNU > *En* o *N*, segons la reducció normal catalana *Vila'N-Deny*.

VILANFLOR

Llogaret desaparegut en el Pallars Sobirà, a llevant de Sort, a l'esq. de la Noguera Pallaresa; segons Z.Rocafort era uns 2 k. a l'Est, a la «Costa Negra», i en el S. XVIII ja només en quedaven ruïnes (GGC 655, amb cita de Ag. Coy, *Hist. de Sort*, que dona notícies dels SS. XI-XVI).

Altres *MENC. ANT.* 839, *Acta C. SdUrg.*: «Villa *furoris*», id. a la còpia del S. XII (manca en el Capbreu vulgar): ed. PPujol, nº 52 ja proposa la identificació amb *Vilaflor*; 923: «Villa *Enferorum* ---» (Abadal. *P. i R.*, 353); 1281: «--- En *Vilan Flor*, castlà d'Escaló» (CCandi, *Mi. Hi. Ca.* II, 55); 1518: *Vilamflor* cit. junt amb *Surp* (*Spill de Castellbò*, fº 124r.); 1519: terme de *Vilanflor* dins el Marquesat de Pallars, en les seves afs.: citat entre el vescomtat de *Vilamur*, el terme de *Sobac* i la *Noguera*; segons el ms. conservat a Rialb (xxxvi, 162.4); 1645: *Vilar flor*, capbreu de la Vall d'Àssua, (copiat a Rialb, fº 15).

Tots els indicis localitzadors lliguen amb el que diu Rocafort: en l'*Acta SdUrg.*, va citat darrere *Enviny*, *Siarb*, *Llagunes* i *Serbaós*, i abans de les parròquies del vessant obac de la Noguera: «*Sobac*» en diu la llista de 1519, que són *Beranui*, *Somponui* (= Embonui), *Montenartó* i *Romadriu*. Des d'ara,

doncs, queda clar que eren falses les identif. que havien llançat alguns: no era ni *Sort* (com subratllen Coy i Rocafort), ni menys *Valldeflors*, més lluny, (infra).

Per a l'*ETIM.* he explorat algunes possibilitats, si bé descartant de bell antuvi que vingui de *Villa furoris*, semànticament absurd, per molta autoritat que tingui l'Acta de la SdUrg.: evident llatinització de fantasia dels clergues episcopals.

Més esperances inspirava una formació del tipus tan corrent dels cpts. de *Vila* amb un NP germànic. La semblança amb *Torredeflot*, nom que estudiarem tot seguit, suggeria que aquest tal NP pogués ocultar-se sota aqueixa *-flor* o *-flot*. Esperança desenganyada per la inversemblança de les recerques fetes per a aquest últim.

I hi ha una etim. convincent, altrament ben substanciada, pel conjunt de les mencions antigues de *Vilanflor*. VILLA(M) INFERIORE(M) 'el mas de més avall'; es manté quasi intacte en la de 923 i, en les posteriors, només alterada per la dissim^o *-r-r* > *-l-r*, i la síncope de les *e* de *-en-* i de *-fer-*; tampoc és estrany que s'hi produís, algun cop l'assimilació *-e-ó* > *u-ó*, que va donar peu a la pensada dels clergues d'Urgell de veure-hi... potser algun anunci del *dies irae*.

Degué haver-n'hi alguns duplicats o parònims. Un que només conec per un doc. vigatà del S. X: a. 926: «in comit. Ausona, in term. de *Urisi*, in *Villa Infuroris*» (*Dipl. Cat. Vic.*, § 18, p. 14). Que devia ser cap al límit amb el Lluçanès, puix que va amb Orís; aquí també hi hagué l'assimilació de la *E* de VILLA INFERIORE. I amb aquella reminiscència clerical de la ira celeste. I un altre, cpt. amb *vall*: el barranc de *basfuró*, afl. dr. de la Noguera Ribagorçana, davant per davant de Castissent (XVIII, 114.25), o sigui al peu mateix del *Montsec*: vall inferior (de la gran muralla, d'aqueixa serra). Quant a *Vilanflor*, és a sota de pobles més grans i tant o més antics: *Vilamur*, *Llagunes*, *Soriguera*: docs també VILLA 'mas' del dessota; i Orís està voltat dels alts turons del Nord del Lluçanès.

En principi era concebible que hi hagués compostos de *flor*; FLOS, FLORIS; ja veiem, però, per les dades aplegades que no és així en aquests noms. Però pot estar fundat en altres parònims: *Vilaflor* gran via portuguesa, a *Tras-os-Montes* (uns 30 k. al N. del Douro) de FLOS FLORIS, però potser també VILLA INFERIORE perquè és molt més avall que la capital a *T.-o.-M.*, *Bragança* al SSO.; *Enf-* > *ef-* és reducció fàcil. Judiciquin-ho els lusistes.

Més segurs, de FLOS, altres NLL catalans, que indicarem en apèndix. *Valldeflors*, a Tremp. Lledós (*Hist. de la vila de Tremp*, pp. 12-16 i 56), Mir (*Monogr. --- de Tremp*) i Z.Rocafort (GGC) parlaren extensament de La Col·legial de *Vall de Flors* als afores de Tremp; ja n'he parlat a l'art. *Tremp*, al qual bastarà remetre; també parla de la Canònica de Sta. Ma. de